

Силабус навчальної дисципліни
«Мистецтво художнього перекладу»

Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Спеціалізація	035.081 Новогрецька мова та література (переклад включно)
Освітньо-професійна програма	Новогрецька мова і література, друга іноземна мова, переклад
Статус дисципліни	Вибіркова
Мова навчання	Новогрецька
Семестр	VII
Кількість кредитів ЄКТС	3
Форма підсумкового контролю	Залік
Викладач	Романенко Ольга Петрівна, викладач кафедри іспанської і новогрецької філології та перекладу КНЛУ
Анотація навчальної дисципліни	<p>Завданнями навчальної дисципліни є ознайомити студентів із сучасними теоріями та підходами до перекладу художніх творів; виробити у студентів уміння виявляти жанрові, стильові, структурні й тематичні матричні складові художнього тексту першотвору, що підлягають відтворенню при перекладі; навчити студентів здійснювати порівняльний перекладацький аналіз художніх текстів оригіналу та перекладу та розпізнавати стилістичні прийоми і засоби виразності художньої мови тексту оригіналу; коментувати доречність перекладацьких трансформацій для збереження образності у мові перекладу; практикувати виконання літературних перекладів текстів чи фрагментів текстів художніх творів.</p> <p>Предметом навчальної дисципліни є особливості інтерпретації та перекладу художніх текстів з новогрецької мови українською.</p> <p>Зміст навчальної дисципліни передбачає формування у студентів фахової перекладацької та професійно-орієнтованої міжкультурної комунікативної</p>

	компетентності: формування мовно-комунікативної, мовно-термінологічної, дослідницької компетентностей студентів; виховання мовного смаку і мовного чуття, вміння оцінювати власне мовлення та мовлення інших авторів текстового продукту; формування у студентів теоретичної бази для перекладу текстів різних жанрів; вміння увиразнювати культуру українського та новогрецького мовлення; навичок знаходити і ефективно використовувати з різних джерел інформацію, необхідну для вирішення поставлених завдань, володіння культурою мислення, здатністю до аналізу, узагальнення інформації, постановці цілей і вибору шляхів їх досягнення.
Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану)	90 год., у тому числі: Лекції – 10 год. практичні заняття – 20 год. консультації – не передбачено. самостійна робота – 60 год.
Передумови до вивчення або вибору навчальної дисциплін	Для успішного освоєння дисципліни студенти повинні <i>знати</i> базові поняття та категорії лінгвістики тексту; рівні нагромадження та актуалізації інформації в тексті; прагматичні одиниці тексту як надфразової комунікативної одиниці; особливості композиції прозового, драматургічного та поетичного тексту; стилістичні засоби та прийоми, що застосовуються для досягнення образності художнього тексту; рівні перекладу текстів художньої прози; перекладацькі трансформації, що застосовуються при перекладі тексту художнього твору. <i>Вміти</i> зробити лінгвістичний та перекладацький аналіз тексту; виділити сюжетну лінію, сильні позиції, інформаційні вузли та визначати ступінь необхідності збереження їх у тексті перекладу; визначити стилістичні засоби, що створюють образність тексту оригіналу; застосувати доречні семантичні трансформації при перекладі для збереження образності тексту оригіналу; добирати влучні методи відтворення ідейного змісту твору, збереження етнічного і національного забарвлення твору оригіналу у перекладній версії. <i>Володіти</i> базовими загальними знаннями в галузі перекладознавства і використовувати знання в практиці перекладу; здатність продукувати аутентичні тексти на основі мовних одиниць і мовних висловлень; здатність адекватно транслювати та засвоювати іншомовну інформацію, комунікативно-функціональну еквівалентність текстів оригіналу та перекладу; здатність до іншомовного письмового викладу думок, творчого опрацювання тексту вихідною та його грамотного переказу цільовою мовою.
Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)	Мета навчальної дисципліни «Мистецтво художнього перекладу» полягає у тому, щоб закласти студентам теоретичні основи перекладу художнього тексту та сформувати навички виконання літературного адекватного перекладу фрагментів прозового, поетичного та драматургічного текстів першотвору.
Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)	
Курс спрямований на розвиток у студентів таких загальних компетентностей:	
ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	
ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.	
ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.	

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Дисципліна зорієнтована на набуття таких фахових компетентностей:

ФК 2. – Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 7. – Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК 13. – *Здатність використовувати системні знання мови для аналізу та синтезу ідей, застосовувати системні знання сучасних філологічних і перекладознавчих студій в професійній діяльності.*

ФК 14. – *Володіння теоретичними основами використання новогрецької мови, включаючи фонетичні, граматичні, лексичні, стилістичні аспекти мови й мовлення.*

ФК 15. – *Здатність використовувати соціокультурні та лінгвокраїнознавчі знання про країни, мови яких вивчаються, з метою успішної комунікації та перероблення інформації іноземними мовами.*

ФК 16. – *Володіння граматиною, лексикою і фонетикою новогрецької мови на рівні С1 (Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання (Πιστοποίηση Επάρκειας Ελληνομάθειας του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας (Κ.Ε.Γ.)).*

ФК 19. – *Здатність професійно застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації: лінгвістики, літературознавства, перекладознавства та оперувати базовою термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.*

ФК 20. – *Здатність до аналізу тексту оригіналу, до застосовування відповідних перекладацьких стратегій (здійснення передперекладацького аналізу тексту; виокремлення правильної перекладацької стратегії; визначення одиниці перекладу, оцінювання та добір мовних засобів для реалізації адекватного перекладу), презентувати текст перекладу.*

Чому можна навчитися (результати навчання з дисципліни)

Знати історію розвитку герменевтики, філософське та лінгвістичне розуміння поняття інтерпретації; володіти базовими загальними знаннями в галузі перекладознавства

Знати найважливіші психологічні та філософські концепції феномену розуміння як ключової проблеми герменевтики

Знати методи, основні прийоми та термінологію теорії інтерпретації

Вміти застосовувати на практиці отримані знання в конкретних ситуаціях, визначати та класифікувати помилки різних видів

Вміти аналізувати вхідний текст на етапі, що передує безпосередньому перекладу, а також редагувати текст цільовою мовою

Вміти виконувати адекватну інтерпретацію автентичного тексту, застосовуючи перекладацькі трансформації

Здатність спілкуватися українською та новогрецькою мовою як усно, так і письмово, відповідно до неофіційного, ділового та наукового тощо стилів

Здатність аналізувати текст оригіналу, обґрунтовувати стандартні і нестандартні перекладацькі проблеми й обирати способи їхнього вирішення, що відповідають кожному конкретному акту комунікації.

Здатність використовувати методологічне, організаційне та правове підґрунтя, необхідне для здійснення роботи перекладача, її презентації та захисту інтелектуальної власності на її результати
Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, володіти й оперувати інформаційними та комунікаційними технологіями і самостійно здобувати, оцінювати й використовувати інформацію відповідно до потреб перекладацької діяльності

Навчальна логістика (тематичний план)	Змістовий модуль 1. Проблема інтерпретації в сучасній теорії літературного перекладу Тема 1. Мовлення як дискурс. Особливості писемного мовлення як каналу комунікації Тема 2. Герменевтика. Метафора та символ. Пояснення та розуміння. Тема 3 Теорія інтерпретації та літературний переклад. Тема 4 Концепція комунікативної еквівалентності та переклад художніх текстів.
--	---

Система оцінювання результатів навчання

Семестрове оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни «Мистецтво художнього перекладу» має таку структуру:

№ з/п	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
1.	Аудиторна навчальна робота.	25
2.	Самостійна навчальна робота.	25
3.	Модульна контрольна робота	50

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування практичних занять позначаються «0».

Підсумковий модульний контроль проводиться у вигляді написання *модульної контрольної роботи*, що спрямоване на всебічну і комплексну перевірку обсягу, рівня та якості засвоєння знань, навичок та вмінь, визначених у програмі навчальної дисципліни «Мистецтво художнього перекладу». Модульна контрольна робота оцінюється в 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)). Ці оцінки трансформуються в **рейтинговий бал за МКР**, який максимально може становити **50 балів**. Неявка на МКР – 0 балів.

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10**. Наприклад, протягом семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середня арифметична оцінка становить 4,33, з округленням до десятої частки – 4,3. Отриману оцінку множимо на 10: 4,3x10=43. Це число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

Студенти мають відпрацювати всі пропущені аудиторні заняття. Таким чином, максимальний **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** може становити **50**.

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за роботу протягом семестру і рейтингового балу за МКР.

Підсумкове оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни «Мистецтво художнього перекладу» здійснюється у формі **заліку**.

Відмітка про залік у національній шкалі («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі семестрового рейтингового балу студента за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів	A
82 – 89 балів	B
74 – 81 бал	C
64 – 73 бали	D
60 – 63 бали	E
59 балів і нижче	FX.

Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання для успішних студентів. Таким чином студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують відмітку про залік «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється відмітка про залік «зараховано» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – **E** та бал **60**. Якщо студент під час заліку отримав відмітку про залік «не зараховано», то йому в залікову відомість виставляється відмітка про залік «не зараховано» в національній шкалі, оцінка **FX** – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

- умовою допуску до семестрового заліку є отримання студентом під час семестрового оцінювання не менше ніж **42 балів** (критично-розрахунковий мінімум). При цьому обов'язковим є успішне складання модульних контрольних робіт та виконання самостійної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. У випадку відсутності студента з поважних причин здійснюються відпрацювання та перездача модульної контрольної роботи.

Організація оцінювання:

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна та самостійна робота) здійснюється у вигляді опитування в усній та письмовій формі, яке проводиться на кожному практичному занятті та включає в себе відповідь на теоретичне запитання, та виконання практичного завдання.

Критерії оцінювання аудиторної та самостійної навчальної роботи студента

Відповідь на теоретичне питання:

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
5 «відмінно»	Студент вичерпано і повністю засвоїв теоретичний матеріал відповідних курсів (дає вичерпне визначення тих чи інших перекладознавчих категорій та перекладацьких прийомів) та вільно ілюструє вивчені мовні або перекладознавчі явища та закономірності практичними прикладами.
4 «добре»	Студент добре володіє теоретичними знаннями та без суттєвих труднощів ілюструє засвоєні мовні або перекладознавчі явища та закономірності практичними прикладами.
3 «задовільно»	Студент має певні прогалини у теоретичних знаннях з відповідних курсів та недостатньо ілюструє вивчені мовні або перекладознавчі явища та закономірності практичними прикладами.
2 «не задовільно»	Студент не оволодів теоретичними знаннями відповідних курсів та не може навести практичні приклади.

Переклад на українську мову запропонованих текстів:

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
-----------------	----------------------------

5 «відмінно»	Студент виконує еквівалентний переклад запропонованого тексту і демонструє високий рівень володіння теоретичним матеріалом. Допускаються 2-3 несуттєві помилки (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні).
4 «добре»	Студент виконує в цілому еквівалентний переклад запропонованого тексту, але допускає 5-6 несуттєвих помилок (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні).
3 «задовільно»	Студент виконує переклад запропонованого тексту, в якому допускає помилки та пропуски (не більше 7-10 (орфографічних, граматичних та лексико-стилістичних)).
2 «не задовільно»	Студент демонструє відсутність умінь перекладу незнайомого тексту з іноземної мови на українську, тобто допускає багато пропусків та відхилень від змісту оригіналу, робить помилки, що спотворюють зміст тексту оригіналу.

Викладач підраховує бали, отримані студентом, окремо за кожним критерієм оцінювання завдань аудиторної та самостійної роботи. Наприклад, за трьома критеріями оцінки самостійної роботи студент отримав такі бали: 5,4,3. Середній арифметичний бал за виконання самостійної роботи становить «4» ($(5+4+3):3$).

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10¹**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Наприкінці кожного семестру програмою передбачено написання модульної контрольної роботи що є складником семестрового рейтингу. Модульна контрольна робота є письмовою, кожне з завдань оцінюється певною кількістю балів.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи з курсу

Модульна контрольна робота з навчальної дисципліни «Мистецтво художнього перекладу» включає два завдання:

№ з/п	Зміст питання	Макс. кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання	Оцінка в балах
1.	Теоретичне питання з одного із розділів курсу	20	Студент вичерпно і повністю засвоїв теоретичний матеріал відповідних курсів (дає вичерпне визначення тих чи інших перекладознавчих категорій та перекладацьких прийомів) та вільно ілюструє вивчені мовні або перекладознавчі явища та закономірності практичними прикладами.	19–20
			Студент добре володіє теоретичними знаннями та без суттєвих труднощів ілюструє засвоєні мовні або перекладознавчі явища та закономірності практичними прикладами.	15–18
			Студент має певні прогалини у теоретичних	11–14

¹ Наприклад, протягом семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середня арифметична оцінка становить **4,33**, з округленням до десятої частки – **4,3**. Отриману оцінку множимо на **10**: **4,3x10=43**. Це число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

			знаннях з відповідних курсів та недостатньо ілюструє вивчені мовні або перекладознавчі явища та закономірності практичними прикладами.	
			Студент не оволодів теоретичними знаннями відповідних курсів та не може навести практичні приклади.	0–10
2.	Письмовий адекватний переклад тексту з новогрецької на українську мову	30	Студент вільно володіє практичними перекладацькими навичками, здійснив адекватний переклад запропонованого новогрецького тексту на українську мову. При цьому переклад містить усі деталі з оригіналу, вірно передає відтінки значень та авторські імплікації, зберігає стильову форму, соціальну маркованість, образність та семантико-структурну форму. Грамотність викладення та володіння українською мовою також включається до вимог якісного перекладу. Чітко визначені лінгвоперекладацькі характеристики тексту, основні лексико-граматичні трансформації, чітко визначений тип тексту: його домінанти і варіанти перекладу.	25-30
			Студент вільно володіє практичними перекладацькими навичками, здійснив адекватний переклад запропонованого новогрецького тексту на українську мову, але допустив 3–5 незначних помилок, які суттєво не впливають на якість перекладу тексту. Ці помилки можуть бути пов'язані зі специфічною термінологією тексту, авторським стилем, без еквівалентною лексикою. Лінгвоперекладацькі характеристики тексту і основні лексико-граматичні трансформації визначені досить чітко, досить чітко визначений тип тексту: його домінанти і варіанти перекладу.	20-24
			Студент недостатньо застосовує теоретичні знання у практиці перекладу запропонованого тексту, здійснив переклад новогрецького тексту на українську мову, але допустив до 10 помилок, які докорінно не спотворюють зміст тексту, але вказують на недостатній словниковий запас, недосконале володіння українською мовою, невідповідність перекладу до жанру та стилю тексту-оригіналу. Лінгвоперекладацькі характеристики тексту і основні лексико-граматичні трансформації визначені нечітко, нечітко визначений тип тексту: його домінанти і варіанти перекладу.	15-19

		Студент не може належним чином застосувати теоретичні знання на практиці та здійснив неякісний переклад іншомовного тексту, допустивши більше ніж 10 помилок, які суттєво змінюють / спотворюють зміст тексту, вказують на недостатній рівень сформованості перекладацьких навичок та вмінь. Лінгвоперекладацькі характеристики тексту і основні лексико-граматичні трансформації не визначені, не визначений тип тексту: його домінанти і варіанти перекладу.	0-14
--	--	--	------

Максимальна кількість балів за всю модульну контрольну роботу - 50 балів.

Отримані за кожне завдання модульної роботи бали трансформуються в загальну оцінку за модульну контрольну роботу. Оцінки трансформуються в **рейтинговий бал за МКР** у такий спосіб:

Бали	Бали / Система ECTS	Оцінка
50-46	50	«відмінно»
45-40	40	«добре»
39-25	30	«задовільно»
менше 25	20	«незадовільно»
неявка на МКР	0	неявка на МКР

Вимоги до заліку

Форми контролю: - усна співбесіда;
- виконання практичного завдання.

Критерії оцінювання:

Залік відбувається в усній формі. Оцінювання відповідей здійснюється відповідно до вимог з конкретних складових заліку. На заліку студент має виконати такі **завдання:**

I. Відповідь на теоретичне питання:

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
5 «відмінно»	Студент вичерпано і повністю засвоїв теоретичний матеріал відповідних курсів (дає вичерпне визначення тих чи інших перекладознавчих категорій та перекладацьких прийомів) та вільно ілюструє вивчені мовні або перекладознавчі явища та закономірності практичними прикладами.
4 «добре»	Студент добре володіє теоретичними знаннями та без суттєвих труднощів ілюструє засвоєні мовні або перекладознавчі явища та закономірності практичними прикладами.
3 «задовільно»	Студент має певні прогалини у теоретичних знаннях з відповідних курсів та недостатньо ілюструє вивчені мовні або перекладознавчі явища та закономірності практичними прикладами.
2 «не задовільно»	Студент не оволодів теоретичними знаннями відповідних курсів та не може навести практичні приклади.

II. Переклад на українську мову запропонованих текстів:

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
5 «відмінно»	Студент виконує еквівалентний переклад запропонованого тексту і демонструє високий рівень володіння теоретичним матеріалом. Допускаються 2-3 несуттєві помилки (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні).
4 «добре»	Студент виконує в цілому еквівалентний переклад запропонованого тексту, але допускає 5-6 несуттєвих помилок (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні).
3 «задовільно»	Студент виконує переклад запропонованого тексту, в якому допускає помилки та пропуски (не більше 7-10 (орфографічних, граматичних та лексико-стилістичних)).
2 «не задовільно»	Студент демонструє відсутність умінь перекладу незнайомого тексту з іноземної мови на українську, тобто допускає багато пропусків та відхилень від змісту оригіналу, робить помилки, що спотворюють зміст тексту оригіналу.

Виконання кожного завдання оцінюється окремо. Виставляється оцінка, яка дорівнює середньому арифметичному балу за всі два завдання, округленому до цілого числа. Оцінка «зараховано» виставляється за умови, якщо середній арифметичний бал за відповіді з двох питань становить не менше трьох балів. Оцінка «не зараховано» виставляється за умови, якщо середній арифметичний бал за відповіді з двох питань становить менше трьох балів.

Політика курсу

Студент вважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни. Здобувачі вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем зобов'язані відвідувати аудиторні заняття, виконувати завдання з самостійної роботи і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Якщо студенти через поважні причини (хвороба, надзвичайні сімейні обставини тощо) не можуть відвідувати певну кількість аудиторних занять, вони мають їх відпрацювати. Процедура та форми, терміни відпрацювання пропущених занять із навчальної дисципліни узгоджує з викладачем.

Під час роботи над усними/письмовими завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Зокрема: ● використання в роботі чужих текстів чи окремих фрагментів без належного посилання на джерело, зі змінами окремих слів чи речень; ● використання перефразованих чужих ідей без посилання на їх авторів; ● видавання за власний текст купленого чи отриманого за нематеріальну винагороду чужого тексту чи його фрагменту; ● несамостійне виконання будь-яких навчальних завдань (якщо це не передбачено вимогами програми); ● фальсифікація результатів наукової чи навчальної роботи; ● посилання на джерела, які не використовувалися у роботі, ● залучення підставних осіб до списку авторів наукової чи навчальної роботи, участь таких осіб у поточній чи підсумковій оцінці знань.

Рекомендована література

Основна:

1. Коптілов, В. В. (2003). *Теорія і практика перекладу*. Київ: Юніверс.
2. Сербенська, О. (2004). *Культура усного мовлення: практикум: навч.*

Посібник. Київ: Центр навч. Літератури.

3. Струганець, Л. (2020). *Динаміка лексичних норм української літературної мови ХХ ст.* Тернопіль: Астон.
4. Αργυρουδή, Ει. & Ασημομυτης, Β. & Βολακάκης, Μ. & Κατσουλάκος, Σ. & Σκλήρης, Α. & Φιλίππου, Κ. (2002). *Ελληνικός Πολιτισμός*. Αθήνα: Οργανισμός εκδόσεως διδακτικών βιβλίων.
5. Κατσουλάκος, Θ. & Κατσάρου, Χ. & Λένα, Μ. & Καρυώτη, Ε. (2016). *Ιστορία Δ' Δημοτικού. Στα Αρχαία Χρόνια*. Αθήνα: Οργανισμός εκδόσεως διδακτικών βιβλίων.
6. Μαστροδημήτρης, Π. Δ. (2005). *Εισαγωγή στη νεοελληνική φιλολογία*. Αθήνα: Εκδόσεις Δόμος.
7. Διάκος, Α. & Γαγανάκης, Κ. & Γαζή, Ε. & Κόκκινος, Γ. & Πεντάζου, Ι. & Σμπιλίρης, Γ. (2007). *Ο ευρωπαϊκός πολιτισμός και οι ρίζες του*. Αθήνα: Οργανισμός εκδόσεως διδακτικών βιβλίων.
8. Πλευρής, Κ. (1996). *Οι Έλληνες. Εισαγωγή εις το έπος του Ελληνικού Πολιτισμού*. – Αθήνα: Νέα Θέσις.
9. *Κείμενα νεοελληνικής λογοτεχνείας Α-Γ Γυμνασίου* (1997). Αθήνα: Βολονάκη.
10. Χουρδάκης, Α. (2007). *Η Ελλάδα στον νεότερο και σύγχρονο κόσμο*. Ρέθυμνο: Πειραματική έκδοση

Додаткова:

1. Μπαμπινιώτης, Γ. (1998). *Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας*. Αθήνα: Κέντρο Λεξικολογίας Ε.Π.Ε.
2. Νικόλαος, Π. (2008). *Ανακαλύπτοντας τις Ρίζες: Από την Αρχαία Εποχή μέχρι Σήμερα*. Αθήνα: Παπασωτηρίου.
3. *Ομήρου Ιλιάδα* (1980). Αθήνα: Οργανισμός εκδόσεως διδακτικών βιβλίων.
4. Σπυροπούλου, Μ. & Θεοδωρίδου, Θ. (2004). *Η γλώσσα που μιλάμε στην Ελλάδα*. Θεσσαλονίκη: UNIVERSITY STUDIO PRESS.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Αρχαία Ελληνική Μυθολογία. <https://users.sch.gr/ipap/mythologia/mythologia.htm>
2. Ελληνικός Πολιτισμός. <https://www.youtube.com/channel/UCinSTIylJ3dSKZB1IKFT1cg>
3. Ελληνικός πολιτισμός, Διδάσκοντας την Ιλιάδα. <https://users.sch.gr/ipap/Ellinikos%20Politismos/Yliko/OMHROS-ILIADA/Iliada/Iliada01.htm>
4. Ελληνικός Πολιτισμός (εκπαιδευτική ιστοσελίδα). <https://taxeiola.blogspot.com/2013/09/ellinikopolitismos.html>
5. ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ. <https://users.sch.gr/ipap/Ellinikos%20Politismos/Yliko/Yliko%20nea.htm>
6. Δ' τάξη. Ιστορία. <https://edubox.gr/d-taksi/d-istoria/>
7. Η Πύλη για την Νέα Ελληνική Γλώσσα <http://www.greek-language.gr/greekLang>
8. Λεξικό της κοινής νεοελληνικής https://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/triantafyllides/
9. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ. <https://users.sch.gr/ipap/log-keimena/log-keimena.htm>
10. Παυλόπουλος, Π. Ελληνική Γλώσσα και Ελληνικός Πολιτισμός. <https://www.kathimerini.gr/politics/562047298/p-paylopylos-elliniki-glossa-kai-ellinikos-politismos/>

